

Kunskapsskolan i Sverige AB

info@kunskapsskolan.se

Rektorn vid Kunskapsskolan Krokslätt

marika.andersson@kunskapsskolan.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Kunskapsskolan Krokslätt
i Göteborg

Tillsyn av Kunskapsskolan Krokslätt

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborg under åren 2011 och 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Kunskapsskolan Krokslätt besöktes av Skolinspektionen den 22 februari 2012.

Helhetsbedömning

Kunskapsskolan startade läsåret 2010/11. Skolan har ännu inte några elever som avslutat årskurs 9 och kan därför ännu inte redovisa några kunskapsresultat avseende slutbetyg men den betygssättning som gjorts vid skolan i årskurs 8 och 9 visar att det finns många elever som inte fått betyg i samtliga ämnen. Tillsynen visar att brister finns vid skolan som kan ha betydelse för kunskapsresultaten. Elever ges inte det särskilda stöd de är i behov av, behoven utreds inte alltid skyndsamt, elevhälsan kontaktas vanligtvis inte och de åtgärdsprogram som upprättas uppfyller inte kraven. Detta kan innebära att eleverna inte ges möjlighet att nå kunskapskraven eller målen att uppnå och utvecklas så långt som möjligt.

Under skolans första läsår var personalomsättningen hög. Det fanns även problem med tryggheten och studieron vid skolan. Vid tillsynsbesöket framkommer att det blivit stabilare vad gäller personalomsättning. Skolan har satt in åtgärder för att förbättra tryggheten och inget annat framkommer än att skolan i huvudsak är trygg. Skolan arbetar även för att förbättra studieron. Skolan behöver dock se till att eleverna ges den ledning och stimulans de behöver för att utvecklas så långt som möjligt i sitt lärande enligt utbildningens mål och se till att det råder studiero i skolan. Undervisningen är inte så strukturerad att alla elever får det aktiva lärarstöd som de behöver i sitt lärande.

Vid tillsynen framkommer att undervisningen utformas på olika sätt utifrån elevens kunskaper och erfarenheter och lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling. Eleverna har inflytande över arbetssätt, arbetsformer och redovisningsformer men ges inte inflytande över innehållet i undervisningen. Tillsynen visar även att skolans elevråd, som utgör elevernas forum för samverkan, inte fungerar tillfredsställande.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Kunskapsskolan Krokslätt i Göteborg måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kunskapsskolan i Sverige AB att senast 2012-08-28 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

Undervisningen är strukturerad och innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna såväl i helklass som enskilt (5 kap. 2 § skolförordningen, Lgr 11, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper).

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

Eleverna har ett reellt inflytande på undervisningens innehåll (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Vid skolenheten finns ett eller flera forum för samråd med eleverna (4 kap. 13 § första stycket skollagen).

Trygghet och studiero

Skolmiljön vid skolenheten präglas inte av studiero.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

Rektorer och lärare vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende (5 kap. 6 § skollagen).

Särskilt stöd

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

Rektor ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds (3 kap. 8 § skollagen).

Vid utredningen sker samråd med elevhälsan (3 kap. 8 § skollagen).

Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver (3 kap. 8 § skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar/Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Resursfördelning och stödåtgärder anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör (Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94

1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Bedömning och betygssättning

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).

I de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Personalkompetens

Lärare vid skolenheten saknar utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens.

I detta ingår att:

För undervisningen använda personal som har utbildning för den undervisning de ska bedriva (2 kap. 13 § skollagen och lagen (2011:190) om införandet av skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag. För lärare anställda vid skolan innan den 1 juli 2011 ska enligt övergångsbestämmelserna i införandelagen bestämmelsen om behörighet i 1985 års skollag tillämpas).

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Utbildningen är inte avgiftsfri med undantag för enstaka inslag som medför en obetydlig kostnad för eleverna eller kostnader i samband med skolresor och liknande aktiviteter som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

I detta ingår att:

Utbildningen är avgiftsfri med undantag för enstaka inslag som medför en obetydlig kostnad för eleverna eller kostnader i samband med skolresor och liknande aktiviteter som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg (10 kap. 10-11 §§ skollagen).

Omfattning och resurstillgång

Eleverna erbjuds inte den utbildning i den omfattning de har rätt till.

För utbildningen saknas nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med omfattning och resurstillgång.

I detta ingår att:

Den totala undervisningstiden för varje elev uppgår till minst 6 665 timmar och följer de bestämmelser om fördelning av undervisningstiden som gäller för skolenheten (10 kap. 5 § skollagen).

Eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande (2 kap. 36 § skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering:

Enligt skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Enligt läroplanen ska skolan erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt.

Av Skolverkets allmänna råd för planeringen och genomförandet av undervisningen framgår att lärare i sin ledning av undervisningen bör strukturera och styra de processer som sker i undervisningen och skapa balans mellan gemensamma genomgångar och diskussioner, enskilt arbete och samarbete mellan elever för att skapa goda förutsättningar för varje elevs lärande.

Rektor, lärare och elever uppger att alla elever varje vecka har ett handledningssamtal om 15 minuter med sin personliga handledare. Via elevens loggbok sätts då upp veckomål för eleven och en uppföljning görs av förra veckans arbete. Eleven har sedan ett personligt schema där ämnen ges olika utrymme beroende på elevens behov. Undervisningen är organiserad på olika sätt såsom i så kallade kommunikationspass, workshop, föreläsningar, seminarier och labbpass. Vid de undervisningstillfällen som benämns workshop arbetar eleverna individuellt och får stöd och hjälp av olika lärare som finns tillgängliga vid workshopen. Eleverna redovisar efter avslutat arbetsområde sina kunskaper för någon av de lärare som finns tillgängliga vid workshopen.

I intervju med elever framgår att de upplever att ett stort ansvar för att inhämta kunskaper läggs på eleverna. Elever berättar att de upplever att skolans arbetsätt passar elever som är duktiga och klarar att planera och genomföra undervisning på egen hand men att det är svårt för elever som inte klarar detta. De upplever att de inte har tillgång till ett kontinuerligt lärarstöd i den omfattning de skulle behöva för att klara veckans mål. De berättar att möjligheten att få tillgång till hjälp av lärare under workshop är starkt begränsad, detta gäller

även när de ska redovisa. Detta förhållande framgår även vid de enkäter skolan genomför med eleverna. Enligt eleverna löser de ibland problemet genom att stanna kvar efter skoltid för att redovisa för läraren. Eleverna berättar att de får tillbringa mycket tid med att vänta och de anser att detta bidrar till att elever stör andra elever när de väntar på lärare.

Lärarna och rektor uppger att de är medvetna om att eleverna upplever att det kan vara svårt för dem att hitta lärare vid workshopen och säger att eleverna inte alltid omedelbart kan få den hjälp de vill ha. De har pratat med eleverna om detta och sagt att eleverna får planera att göra andra arbetsuppgifter under tiden de väntar eller fråga någon kamrat. Elever berättar att lärarna pratat med dem om detta. Lärarna uppger i intervju att de inte har möjlighet att ge alla elever det aktiva och kontinuerliga stöd eleverna behöver. I intervju med elevhälsa och elever framkommer att det finns elever som går runt på workshopen och inte får mycket arbetet utträttat. Det finns elever som uppger att en hel termin har gått utan att de ha fått så mycket arbete utträttat och att de nu behöver ta igen det de missat. Rektor och lärare berättar att för elever som har svårigheter att ta ansvar för sitt skolarbete och som behöver ett tydligare lärarstöd upprättas så kallade "personliga vägar" där lärarna styr och planerar undervisningen för eleverna på ett tydligare sätt. De berättar även att det finns strukturerade, styrda vägar som eleverna kan välja.

Enligt statistik från Skolverket hade skolan 5,6 heltidstjänster per 100 elever läsåret 2010/11, att jämföra med 8,2 heltidstjänster per 100 elever i riket. Skolan uppger i sin kvalitetsredovisning att statistiken blir missvisande då lärarna har mer undervisningstid vid skolan än vid de flesta andra skolor i riket.

Av utredningen framgår att undervisningen inte är så strukturerad att den innebär ett kontinuerligt, aktivt lärarstöd för eleverna såväl i helklass som enskilt. Detta kan även bidra till att skolmiljön inte präglas av studiero, se bedömningsområde trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande**Bedömning:**

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare ska det vid varje skolenhet finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna och deras vårdnadshavare. Enligt läroplanerna ska undervisningen bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhället. Den ska utveckla deras förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar. Enligt läroplanerna ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

I intervjuer med elever och lärare framgår att eleverna har inflytande över hur undervisningstiden i de olika ämnena ska fördelas, över vilka arbetssätt och vilka redovisningsformer som ska användas samt arbetstempot. De har också inflytande över vilken svårighetsgrad undervisningen ska ha då de arbetar i olika kurser och steg utifrån vilka kunskaper de har. I intervju med lärare och elever framkommer dock att eleverna inte har något inflytande över undervisningens innehåll. Eleverna arbetar efter de steg och kurser som finns på den så kallade kunskapsporten som är webbaserad och som styr innehållet i undervisningen. Elever och lärare har små möjligheter att påverka innehållet i dessa kurser. Av Skolinspektionens enkät till elever inför tillsynen framgår att 45 procent av eleverna i årskurs 9 anser att det bara är lärarna som bestämmer hur de ska arbeta på lektionerna.

Rektor och elever uppger att det finns ett elevråd vid skolan och att samtliga så kallade basgrupper (klasser) har elevrådsrepresentanter. De berättar dock att elevrådet inte fungerat men att det blivit bättre detta läsår. Elever uppger att de inte har klassråd i alla basgrupper och att de inte heller får någon information från elevrådet. De som har lämnat synpunkter och förslag upplever att de inte fått vara med och påverka och tycker därför inte att elevrådet fyller någon funktion. Rektor berättar att skolan innevarande läsår har ordnat utbildning för elevrådsrepresentanterna.

Utredningen visar att eleverna inte har inflytande över undervisningens innehåll. Vidare framgår att det forum för samråd med eleverna som finns vid skolan inte fungerar. På så sätt bedrivs inte undervisningen i demokratiska arbetsformer och förbereder eleverna för att aktivt delta i samhället. Verksamheten

uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

4 kap. 9 och 13 §§ skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolmiljön vid skolenheten präglas inte av studiero.

Motivering:

Enligt skollagen får rektor eller en lärare vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

I intervjuer med elever, rektor och lärare framgår att skolan har haft stora bekymmer med ordning och studiero under skolans första läsår men att det nu har blivit bättre. Rektor berättar att det är lugnare på skolan överlag och klotter förekommer inte heller på samma sätt som det gjorde tidigare. Det har även förekommit hot och våld och rektor uppger att stora insatser gjorts för att komma till rätta med de problem som varit och att detta har gett resultat. Rektor har vidtagit olika disciplinära åtgärder för att tillförsäkra elever trygghet.

Elever berättar i intervju att många elever har svårt att utföra arbete på egen hand vid workshop och att de då går omkring och stör andra elever. Elever berättar att det finns lärare som inte säger till elever som stör undervisningen och att det inte hjälper om de påtalat för rektor att det är stökigt vid skolan. Alla lärare är inte heller konsekventa med att se till att ordningsreglerna följs. Eleverna säger att det slutat så många lärare vid skolan att de inte kan känna sig trygga med lärarna. De berättar att när de får en ny lärare vet de inte om läraren kommer att stanna kvar och detta bidrar till att de kanske inte berättar för lärarna om något hänt. Rektor uppger att de haft stor omsättning på lärare under skolans första år och att det kan ha bidragit till oron men att det under innevarande läsår varit en låg personalomsättning. Av Skolinspektionens enkät framgår att 59 procent av eleverna i årskurs 9 anser att de inte har arbetsro under lektioner och arbetspass. 58 procent anser att de har svårt att jobba i klass-

rummet för att andra elever stör och 60 procent anser att eleverna inte är koncentrerade på skolarbete under lektionerna.

Av utredningen framgår att rektor och lärare inte vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

5 kap. 6 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Motivering:

Skollagen anger att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på modersmålet, om eleven behöver det. Enligt läroplanerna ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Enligt läroplanen har

rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver samt att resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör.

I intervju med lärare och rektor framkommer att det finns ett stort antal elever vid skolan som är i behov av särskilt stöd. Läsåret 2010/11 fick endast 55 procent av eleverna i årskurs 8 betyg i samtliga ämnen. I årskurs 9 höstterminen 2011 fick sedan 76 procent av dessa elever betyg i samtliga ämnen. Måluppfyllelsen hade således ökat i årskurs 9. Rektorn uppger att det kan bero på att eleverna nu förstår skolans arbetssätt, en del elever har slutat och att skolan satt in stora insatser för att öka måluppfyllelsen. Enligt lärare och rektor uppmärksammas elever i behov av särskilt stöd tidigt via handledningssamtal och täta kunskapsuppföljningar. Rektor berättar att för elever som har rester ges stöd på olika sätt i små undervisningsgrupper i olika ämnen i så kallade "guldgrupper". Eleverna kan även få så kallade "personliga vägar", vilket innebär att deras undervisning struktureras i fasta scheman. I intervju med lärare framkommer dock att de anser att de inte kan ge alla elever som är i behov av särskilt stöd det särskilda stöd de behöver. Skolan har en nyanställd specialpedagog som arbetar 50 procent vid skolan och har tidigare haft två olika speciallärare som har slutat. Enligt lärarna skulle skolan behöva två specialpedagoger eller speciallärare för att möta de behov som finns.

I intervju med rektor framgår att behovet av studiehandledning på modersmålet inte har utretts och att det inte framkommit att något sådant behov finns. I intervju med lärare framkommer att de anser att det finns flera elever som behöver studiehandledning på modersmålet men som inte får detta. Enligt Kunskapsskolans kvalitetsredovisning för läsåret 2010/11 var cirka hälften av eleverna av utländsk härkomst. Representant för huvudmannen uppger att läsåret 2011/12 har 15 procent av eleverna annat modersmål än svenska. Enligt rektor ger inte skolan någon elev studiehandledning på modersmålet.

Lärarna berättar att de alltid rapporterar stödbehovet till rektor och de ansvarar sedan för att upprätta åtgärdsprogram. De försöker omfördela resurser i ämnesslagen för att möta de behov som finns och se över grupperingar. De är osäkra på om det sker samråd med elevhälsan innan åtgärdsprogram upprättas då de uppger att de inte får återkoppling av elevhälsan. I intervju med elevhälsan framgår att de inte känner till att det finns mer än ett fåtal åtgärdsprogram upprättade. I intervju med rektor framgår att ärenden inte alltid samråds med elevhälsan då det enligt rektor oftast inte varit nödvändigt innan åtgärdsprogram upprättats. Enligt rektor anlitar skolan psykolog om elevens behov behöver utredas ytterligare. De utredningar som görs sker främst i arbetslaget och är

sällan skriftliga. Lärare uppger att elevernas stödbehov inte alltid utreds innan åtgärdsprogram upprättas. De berättar att det förekommit att de varit med vid någon utredning men att de inte sett resultatet när utredningen var klar och tror det beror på att utredningen dröjt. Lärarna berättar att åtgärdsprogram inte alltid upprättas för elever som är i behov av särskilt stöd om behovet är relaterat till sociala svårigheter eller beteendesvärigheter. För dessa elever upprättas istället handlingsplaner.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram som upprättats vid skolan. Åtgärdsprogrammen vid skolan har en utredande del där enligt mallen en analys av hinder och möjligheter i elevens studiesituation ska framgå. Det finns åtgärdsprogram där denna beskrivning saknas helt. De åtgärder som framgår är främst att eleven ska få en så kallad personlig väg eller ingå i guldgruppen. Den personliga vägen bifogas åtgärdsprogrammet och visar vad eleven ska göra. Hur skolan ska tillgodose elevens behov av särskilt stöd framgår inte. Av åtgärdsprogrammen framgår inte elevens behov, hur de ska tillgodoses eller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammen är underskrivna av den lärare som varit ansvarig vid upprättandet och inte av rektorn. Åtgärdsprogrammen saknar besvärshänvisning. Representant för huvudmannen uppger att åtgärdsprogrammen är beslutade av rektorn och att besvärshänvisning ges.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns elever som inte får det särskilda stöd som de behöver. Resursfördelning och stödåtgärder anpassas inte heller till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör och skolan ger inte studiehandleddning på modersmålet till elever som har behov av det. Vidare visar Skolinspektionens utredning att rektor inte ser till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och vid utredningarna sker inte samråd med elevhälsan. Rektor ser inte heller till att beslut fattas om åtgärdsprogram och åtgärdsprogrammen anger inte vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta innebär att alla elever inte ges möjlighet att nå kunskapskraven/målen att uppnå. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 8-9 §§ skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering:

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen upprättade vid Kunskapsskolan. I samtliga omdömen saknas skriftligt omdöme i musik. Enligt rektorn ges modersmålsundervisning till elever men dessa elever får inget skriftligt omdöme i detta ämne. I de skriftliga omdömena framgår inte alltid elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. I några ämnen beskrivs vad de gjort i ämnet och en betygsprognos ges. I de individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av framgår inte skolans insatser för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av utredningen framgår att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna inte avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. Vidare visar utredningen att i de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Personalkompetens**Bedömning:**

Lärare vid skolenheten saknar utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen för undervisningen använda lärare som har utbildning som är avsedd för den undervisning som läraren ska bedriva.

Av dokumentation som redovisats till Skolinspektionen framgår att det finns lärare som undervisar i historia, geografi och fysik men som saknar utbildning i dessa ämnen. Det finns lärare vid skolan som har utbildning i dessa ämnen. De lärare som undervisar i ämnen de saknar utbildning för är anställda efter den 1 juli 2011 och har en tillsvidareanställning. I ämnena slöjd, bild och hem- och konsumentkunskap undervisas eleverna till viss del av lärare vid den så kallade Kunskapsgården i Gamleby i Västerviks kommun. Kunskapsgården drivs av huvudmannen. Eleverna får undervisning av dessa lärare några veckor per år då de åker till Gamleby för att undervisas i dessa ämnen. Vid Kunskapsgården finns lärare som saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Eleverna får även viss undervisning av lärare som har utbildning i dessa ämnen vid Kunskapsskolan Krokslätt i Göteborg.

Av utredningen framgår att för undervisningen används lärare som saknar utbildning för den undervisning de ska bedriva och lärarkompetensen vid skolenheten används inte utifrån lärarnas utbildning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 13 § skollagen och lagen (2011:190) om införandet av skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag. För lärare anställda vid skolan innan den 1 juli 2011 ska enligt övergångsbestämmelserna i införandelagen bestämmelsen om behörighet i 1985 års skollag tillämpas.

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning:**

Utbildningen är inte avgiftsfri med undantag för enstaka inslag som medför en obetydlig kostnad för eleverna eller kostnader i samband med skolresor och liknande aktiviteter som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg.

Motivering:

Enligt skollagen ska utbildningen vara avgiftsfri. Trots detta får det förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. I samband med skolresor och liknande aktiviteter får det, trots övriga bestämmelser i skol-

lagen, i enstaka fall under ett läsår förekomma kostnader som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever.

I intervju med elever framkommer att skolan anordnar en friluftsdag varje år med skidåkning till en kostnad av 400-500 kronor. Avgiftsfria alternativ finns men elever som inte betalar kan inte åka med på skidresan.

Av utredningen framgår att utbildningen inte är avgiftsfri med undantag för enstaka inslag som medför en obetydlig kostnad för eleverna eller kostnader i samband med skolresor och liknande aktiviteter som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg. Även om kostnadsfria alternativ finns är inte skidresan att betraktas som öppen för alla. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

10 kap. 10-11 §§ skollagen

Bedömningsområde: Omfattning och resurstillgång**Bedömning:**

Eleverna erbjuds inte den utbildning i den omfattning de har rätt till.

För utbildningen saknas nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Motivering:

Enligt skollagen ska den totala undervisningstiden för varje elev vara minst 6 665 timmar. Ytterligare bestämmelser om fördelning av undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 i skollagen. Enligt samma lag ska eleverna i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek.

Kunskapsskolan har angivit till Skolinspektionen hur undervisningstiden fördelas mellan ämnen och årskurser. I Skolinspektionens beslut från den 23 januari 2008 om att godkänna skolan anges den timplan som skolan avser att följa. Under tillsynsbesöket får Skolinspektionen del av en reviderad timplan. Enligt den reviderade timplanen har ämnena svenska och matematik reducerats i antal timmar till förmån för skolans val samt ämnena bild och slöjd. I dokumentation som givits till Skolinspektionen angående hur huvudmannen förhåller sig till den nationella timplanen samt undervisningstid för grundskolan framgår att hur tiden används ska så långt det är praktiskt möjligt utgå från elevens sätt att lära. Skolan skriver följande: "Tiden kan därför inte organiseras i ett traditionellt kollektivt schema. Eleven har istället ett personligt schema som styr undervisnings- och inlärningsstillfällen". Rektor uppger att den per-

sonliga handledaren hjälper eleven vid upprättande av mål och hur tiden ska fördelas samt följer upp detta. Lärarna dokumenterar elevens närvaro och kunskapsutveckling för att se till att eleven följer sitt personliga schema.

I intervju med elever och lärare framgår att tiden fördelas olika mellan elever beroende på vad eleven behöver arbeta med och att eleven så småningom lär sig fördela tiden på ett ändamålsenligt sätt. Elever berättar dock att de kan fördela tiden på ett sätt som gör att de kanske arbetar mycket med matematik men mycket lite med något annat ämne som de inte tycker är lika roligt. I intervju med rektorn framkommer att hon anser att hon kan säkra att eleverna får sin garanterade undervisningstid i varje ämne men kan inte i dokumentation visa hur skolan säkerställer detta. Varje morgon börjar med 30 minuters samling i basgruppen tillsammans med gruppens mentor och dagen avslutas med 15 minuter i basgruppen. Enligt rektorn är detta undervisningstid och tiden ägnas åt att samtala om aktuella händelser, titta på nyheter, klassråd, information och utvärderingar. Många olika ämnen kan ingå i dessa samlingar.

Vid besöket framkommer att det inte finns något bibliotek vid skolan men rektorn uppger att de har ett avgränsat rum med viss tillgång till skönlitteratur och faktaböcker. Enligt eleverna är rummet låst och de behöver be lärare att öppna om de ska få tillgång till de böcker som förvaras där. Eleverna berättar att de aldrig besöker kommunens bibliotek tillsammans med skolan. Kunskapsskolan har en webbtjänst som lärare och elever kan använda sig av för att beställa böcker. Enligt rektor använder sig lärarna av denna tjänst men den är inte presenterad för eleverna och eleverna uppger att de inte känner till den eller på annat sätt har tillgång till något bibliotek.

Av utredningen framgår att skolan inte följer de bestämmelser om fördelning av undervisningstiden som gäller för skolenheten. Skolan har inte tillstånd att arbeta timplanelöst och säkerställer inte att varje elev får den undervisningstid i varje ämne som timplanen anger. Vidare framgår att eleverna inte har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

2 kap. 36 §, 10 kap. 5 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Från och med läsåret 2011/12 finns det nationella kunskapskrav för årskurserna 3, 6 och 9. Kunskapsskolan har ännu inte haft några elever som har avslutat årskurs 9 vid skolan. Inga elever har heller avslutat årskurs 6 sedan kunskapskrav infördes i årskurs 6. Därför finns det inga kunskapsresultat att redovisa vid skolan förutom de betyg som utfärdats i årskurs 8 samt terminsbetyg i årskurs 9. Enligt rektorn fick 55 procent av eleverna betyg i samtliga ämnen i årskurs 8 läsåret 2010/11. För dessa elever ökade andelen elever som fick betyg i samtliga ämnen till 76 procent höstterminen i årskurs 9.

I Skolinspektionens enkät anger 58 procent av eleverna i årskurs 9 att de inte har arbetsro under lektioner och arbetspass. Elever berättar vid intervju att kränkningar mellan elever är ovanliga men vid intervju med rektor och elever framkommer att det har förekommit hot och våld vid skolan och det har hänt att lärare har kränkt elever. Skolan har åtgärdat detta och vid tillfället vid tillsynen framkommer inget annat än att det i huvudsak råder trygghet vid skolan. Rektor uppger att det har varit ett turbulent första år och att det efter omfattande insatser nu är avsevärt lugnare på skolan. Lärare och rektor beskriver att det pågår ett målinriktat värdegrundsarbete som utgår från skolans likabehandlingsplan. Skolan har ordningsregler men elever berättar att inte alla lärare ser till att reglerna följs.

Beskrivning av Kunskapsskolan Krokslätt

Skolinspektionen beslutade den 18 januari 2010 (dnr 2009:1537) att Kunskapsskolan i Göteborgs kommun har rätt till bidrag för årskurserna 6-9. Enligt godkännandet får Kunskapsskolan i Göteborg anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för grundskolan i det offentliga skolväsendet. Skolans inriktning är allmän.

Huvudman för skolan är Kunskapsskolan i Sverige AB med organisationsnummer 556566-1815.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Göteborgs kommun angående rätten till insyn i skolans verksamhet. Göteborgs kommun har inte utnyttjat sin rätt till insyn i Kunskapsskolan.

Skolan startade sin verksamhet läsåret 2010/11 och ligger i Krokslätt vilket tillhör stadsdelen Centrum i Göteborgs kommun. Skolan ligger i ett område med företag och är ombyggd enligt Kunskapsskolans koncept med öppna ytor och glasväggar till de rum som används för basgruppssamling och så kallade kommunikationspass. Skolan hyr två olika motionsanläggningar för undervisning i idrott och hälsa.

Skolan har vid tillsynsbesöket 250 elever fördelade på 15 så kallade basgrupper

(klasser). Eleverna kommer främst från olika stadsdelar i Göteborgs kommun men skolan har också elever från närliggande kommuner som Mölndal, Kungälv, Ale och Partille. Lärarna är indelade i fyra arbetslag kopplade till varje årskurs. Arbetslagen leds av varsin arbetslagsledare och dessa bildar tillsammans med skolans rektor skolans ledningsgrupp.

I ärendets slutliga handläggning har juristen Susanna Åhgren och utredaren/juristen Magnus Jonasson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Kristina Svensson
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).